

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School- Sint-Eligiusinstituut te Antwerpen

	Hoofdstructuur	bao
	Instellingsnummer	6106
	Instelling	Vrije Lagere School- Sint-Eligiusinstituut
directeur		Kathleen PROVOST
adres		Van Helmontstraat 29 - 2060 ANTWERPEN 6
telefoon		03-217.42.41
fax		03-217.42.46
e-mail		lagere-school@sint-eligius.be
website/URL		www.sint-eligius.be
	Bestuur van de instelling	962878 - VZW de Broeders Scheppers – Sint-Eligiusinstituut te ANTWERPEN 6
adres		Van Helmontstraat 29 - 2060 ANTWERPEN 6
	Scholengemeenschap	120394 - groepering CKS te ANTWERPEN 1
adres		Lange Nieuwstraat 74 - 2000 ANTWERPEN 1
	CLB	114942 - Vrij CLB De Wissel Antwerpen te DEURNE
adres		Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	21/02/2011; 22/02/2011, 24/02/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	24/02/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	18/03/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Marcella Vanderhenst
	Teamleden	Willy De Herdt
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	6
4.1 Lager onderwijs: wiskunde	7
4.2 Lager onderwijs: muzische vorming	8
4.3 Lager onderwijs: leren leren	8
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	9
5.1 Personeelsbeheer	9
5.2 Professionalisering	9
5.3 Materieel beleid	9
5.4 Welzijn	9
5.5 Curriculum	9
5.6 Begeleiding	9
5.7 Evaluatie	11
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
7.1 Wat doet de school goed?	13
7.2 Wat kan de school verbeteren?	13
7.3 Wat moet de school verbeteren?	13
8. ADVIES	14
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije lagere school Sint-Eligiusinstituut ligt in een multiculturele buurt van Antwerpen. Ze krijgt, net zoals vele scholen in de grootstad, te maken met een groeiende diversiteit van de **schoolbevolking** wat onder meer tot uiting komt in de toenemende taalheterogeniteit. Een groot aantal leerlingen heeft, soms van bij hun start in deze lagere school, schoolse vertraging. De school oriënteert een aantal leerlingen vroegtijdig naar het eerste jaar B van het secundair onderwijs. Deze leerlingen vinden hier doorgaans vlot aansluiting.

De school gaat de uitdaging aan om blijvend kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden. Ze is zich sterk bewust van haar maatschappelijke opdracht voor een kwetsbare leerlingengroep en vindt hiervoor inspiratie in haar eigen **opvoedingsproject**. De uitgangspunten hiervan worden consequent vertaald naar verschillende aspecten van de schoolwerking en sturen en inspireren het dagelijks handelen van de teamleden. Het ontwikkelen van de nodige taalvaardigheden voor Nederlands en van een sterke leermotivatie en werkdiscipline bij haar leerlingen ziet de school als belangrijke speerpunten van haar onderwijs en opvoeding.

De school combineert op een evenwichtige manier de ondersteuning van haar leerlingen door aan te sluiten bij hun noden en mogelijkheden, met anderzijds de uitdaging om aan hoge verwachtingen te voldoen. Deelname aan centrale proeven helpt de school om haar resultaten te vergelijken met vergelijkbare scholen en om de nodige maatregelen ter verbetering van het onderwijs te nemen. Zo voert de school een nieuw leerpakket voor Nederlands in om op termijn betere resultaten te kunnen neerzetten.

Tijdens deze doorlichting werd het onderwijs voor wiskunde en muzische vorming grondig bekeken.

Voor het leergebied **wiskunde** slaagt de school er in om met de meeste leerlingen op het einde van het zesde leerjaar de leerplandoelen te bereiken. Het onderwijs voor wiskunde heeft in sterke mate aandacht voor betekenisvolle situaties voor leerlingen en voor het ontwikkelen van probleemoplossende vaardigheden.

Voor het leergebied **muzische vorming** krijgen de leerlingen een boeiend aanbod voor de verschillende domeinen. De praktijk voldoet echter nog niet aan wat vanuit het leerplan wordt verwacht. De school zal verdere inspanningen moeten leveren om nog meer vanuit de doelen van het leerplan te werken en om de opbouw doorheen de leerjaren uit te werken. Ook de evaluatie en rapportering van dit leergebied staan nog in de kinderschoenen. Het inspectieteam rekent er op dat de school hier verder werk van zal maken.

Tijdens de doorlichting werd ook nagegaan hoe de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk bijdragen tot goed onderwijs.

Om een kwaliteitsvol antwoord te kunnen geven aan de grote verschillen tussen haar leerlingen, investeert de school in een sterke en brede **zorgondersteuning**. De organisatie, taakinvulling en verantwoordelijkheden worden voortdurend bijgesteld op basis van ervaringen en verwachtingen van teamleden. De recente wijziging in organisatie van de leerbegeleiding resulteert in een grotere verantwoordelijkheid van klasleraren voor zowel aanpassingen aan de noden en mogelijkheden van hun leerlingen als voor meer afwijkende leertrajecten, uitgewerkt in actieplannen. De gezamenlijke uitwerking en kritische beoordeling van actieplannen en de beleidsmatige aansturing en opvolging ervan vormen een goede aanzet om ook de extra zorg binnen de nieuwe organisatievorm een kwaliteitsvolle invulling te geven. Via permanente reflectie over de efficiëntie en effectiviteit van haar zorg kan de school nog meer nagaan of de geleverde inspanningen ook leiden tot betere leeropbrengsten. Hiertoe dienen alle teamleden hun volle verantwoordelijkheid op te nemen.

De school heeft nog geen uitgesproken visie op **evalueren** en baseert zich hiervoor vooral op beschikbare praktijkmiddelen. Het opvolgen en beoordelen van de verworven doelen voor wereldoriëntatie en muzische vorming gebeurt nog weinig doelgericht.

Het **schoolontwikkelingsproces** wordt beleidsmatig in sterke mate aangestuurd, opgevolgd en ondersteund door een gefaseerde invoering van veranderingen. Er is binnen het team voldoende bereidheid en deskundigheid om de eigen onderwijskwaliteit blijvend in vraag te stellen en gepaste maatregelen te nemen.

De school krijgt een gunstig advies in de overtuiging dat de beleidskracht sterk genoeg is om zelf verder de onderwijskwaliteit te bewaken en te verbeteren waar nodig.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Lager onderwijs

wiskunde

muzische vorming

leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Voorgaande schooldoorlichting in februari 2007.
- Betekenisvolle aanwezigheid van leerlingen met specifieke noden.
- Grote diversiteit in thuismilieu inzake taalvaardigheid Nederlands.
- Geen eigen kleuterafdeling.
- Een secundaire school op dezelfde campus.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- De school motiveert haar visie op wiskundeonderricht vanuit haar eigen opvoedingsproject. Ze streeft ernaar dat de leerlingen voor wiskunde de nodige competenties en onderzoeksgerichte ingesteldheid verwerven en integreren. De accenten liggen zowel op kennis als op inzichten en vaardigheden die zoveel als mogelijk in verband worden gebracht met voor leerlingen betekenisvolle situaties. Opdat leerlingen de nodige inzichten zouden kunnen verwerven, moet wiskunde vooral doel- en handelingsgericht zijn en niet beperkt worden tot het invullen van werkboeken. Door voldoende differentiatie in te bouwen wil de school ervoor zorgen dat er kansen zijn voor elk kind. Deze schoolspecifieke accenten sturen daadwerkelijk de praktijk aan en komen in de observaties en gesprekken ook tot uiting.
- De resultaten die de school voor wiskunde voorlegt, geven een wisselend beeld naargelang de leerlingengroep en de fase in het leertraject. De school oriënteert een aantal leerlingen na het vijfde, uitzonderlijk na het vierde leerjaar, naar het eerste jaar B van het secundair onderwijs. Deze leerlingen vinden hier doorgaans vlot aansluiting. Bovendien hebben vele leerlingen, soms van bij hun start in deze lagere school, een of twee jaren schoolse vertraging.
- De resultaten van de centrale toets voor het vierde leerjaar vallen voor vrijwel alle domeinen zwak uit. Op het einde van het zesde leerjaar scoort de school dan weer voor alle domeinen soms beduidend boven de referentiegroep. Ook uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem en de resultaten van de leerlingen voor de methodegebonden toetsen blijkt dat de resultaten van de leerlingen in de derde graad lichtjes verbeteren.
- Het gebruikte onderwijsleerpakket vormt in alle klassen de grote leidraad voor het onderwijsaanbod. De school heeft heldere afspraken over de aanpassingen aan de hierin uitgewerkte leerlijn om zo tegemoet te komen aan de noden van haar leerlingen. De aanpassingen zijn het meest uitgesproken in het eerste leerjaar, expliciet met de bedoeling om een antwoord te kunnen geven aan de grote diversiteit van competenties van de leerlingen die vanuit verschillende kleuterscholen instromen.
- Uit de observaties blijken sterke verschillen in het opzetten van kwaliteitsvolle onderwijsleersituaties, het daadwerkelijk ondersteunen van het leerproces van de leerlingen, het bekomen van maximale leerlingenactiviteit en het effectief benutten van de leertijd voor elke leerling. Het werken in kleine, heterogene groepen en coöperatieve werkvormen behoren meer en meer tot de basisaanpak. De aanwezige ICT-mogelijkheden worden tijdens de geobserveerde lessen vrijwel niet gebruikt om te differentiëren en te individualiseren.
- Verschillende instrumenten helpen teamleden om zich een beeld te vormen van de vorderingen en de noden van de leerlingen voor wiskunde. Ook de relatief kleine klasgroepen en de attitude van permanente observatie dragen hiertoe bij. In alle klassen vormen de observatiegegevens en de leerlingenresultaten de basis voor differentiatie in tempo, niveau, hoeveelheid, hulpmiddelen en in ondersteuning, weliswaar met verschillen tussen de klassen.
- Voor een aantal leerlingen neemt de school extra maatregelen, uitgewerkt in een actieplan. Leerlingen krijgen ondersteuning en oefenmaterialen voor leerinhouden die sterker afwijken van die van de klasgroep.
- Deskundigheidsbevordering is voor dit leergebied momenteel niet aan de orde. Wel krijgen teamleden via de maandelijkse 'reminder' impulsen om aandacht te blijven hebben voor het handelend verwerven van inzichten en voor het werken met voor kinderen betekenisvolle situaties.

4.2 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Vaststellingen

- Ook voor muzische vorming relateerde de school haar aanpak aan het schooleigen opvoedingsproject. Ze is van oordeel dat activiteiten muzische vorming een belangrijke rol kunnen spelen voor het welbevinden en betrokkenheid van de leerlingen en voor hun sociale status. Ook de jaarthema's krijgen steeds een muzische invulling en bevorderen de verbondenheid tussen de leerlingen.
- De school beschikt niet over objectieve gegevens waaruit blijkt dat de leerlingen de leerplandoelen voor muzische vorming in voldoende mate verwerven.
- Het team is voor dit leergebied nog volop in ontwikkeling. Na de kennismaking met het leerplan zijn er beleidsmatig heldere verwachtingen over een breed aanbod van muzische activiteiten voor de verschillende domeinen. Om dit te kunnen garanderen en bewaken, inventariseren de teamleden zowel de lessen muzische vorming als de meer geïntegreerde muzische momenten in een schema. Bovendien relateren ze de activiteiten aan de leerplandoelen waardoor ze stilaan meer en meer vertrouwd worden met de domeinspecifieke doelen. Na een opstartfase wordt het verder uitbouwen van een evenwichtig aanbod en het gebruiken van leerplandoelen minder beleidsmatig aangestuurd en opgevolgd.
- Uit de observaties en het nazicht van het aanbod blijkt dat leerlingen een vrij breed aanbod muzische activiteiten krijgen, weliswaar met beduidende verschillen tussen de klassen. De aandacht voor zowel beschouwen als creëren is nog uiteenlopend. Algemeen slagen de teamleden er in boeiende activiteiten aan te bieden, werken leerlingen gemotiveerd mee en beleven ze plezier. Via de foto's op de website krijgen de leerlingen, de ouders en andere belangstellenden een beeld van de praktijk.
- Uit de gesprekken blijkt dat teamleden hoofdzakelijk algemene en attitudinale doelen belangrijk vinden. In de bijgewoonde activiteiten krijgen nochtans ook meer domeinspecifieke leerplandoelen kansen. Die worden echter nog in mindere mate doelbewust vooropgesteld en minder doelgericht nagestreefd.
- Het schoolteam ging nog niet na of de mate waarin de doelen voor de verschillende domeinen nu aan bod komen, aan leerlingen ook voldoende kansen geeft om de leerplandoelen te kunnen verwerven.
- De evaluatie van het leergebied muzische vorming is nog niet conform de visie van het leerplan. Teamleden reflecteren over de muzische talenten van hun leerlingen bij het invullen van de jaarlijkse screening van onder meer de competentie van beeldende en muzikale expressie. Aanvullend krijgen leerlingen via een cijfer op het rapport een waardering voor enkele domeinen van muzische vorming. Er zijn geen afspraken op schoolniveau over de inhoud noch over de passende evaluatiemiddelen. In de praktijk waarderen teamleden vooral de inzet en de durf. Een kwaliteitsvolle beoordeling van de mate waarin leerlingen de vooropgestelde doelen hebben bereikt, is er nog niet.
- Het team is er zich van bewust dat er nog verdere stappen moeten gezet worden om te voldoen aan de verwachtingen. Uit de gesprekken blijkt voldoende openheid en bereidheid om verder aan de slag te gaan. Daarom wordt dit werkpunt niet weerhouden als een tekort.

4.3 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Vaststellingen

- De school motiveert haar opdracht voor leren leren vanuit haar pedagogisch project waarin ze stelt dat ze de minder kansrijke kinderen probeert te helpen om hun eigen ontwikkeling en het eigen leren in handen te nemen. Ook uit de praktijk en de

gesprekken met de teamleden komt een sterk maatschappelijk engagement voor de kwetsbare leerlingenpopulatie tot uiting.

- De klemtoon inzake leren leren ligt duidelijk op het ontwikkelen van de zelfstandigheid van leerlingen om, zonder stimulerende buitenschoolse omkadering, de verantwoordelijkheid voor het eigen leren geleidelijk meer en meer op te nemen en om hiertoe de nodige discipline en attitudes te ontwikkelen.
- De school inventariseerde per leerjaar wat specifiek gebeurt voor de verschillende eindtermen leren leren. Uit dit overzicht en uit de observaties en gesprekken blijkt dat er aandacht is voor de verschillende eindtermen. Teamleden vinden hiervoor ondersteuning in onder meer de materialen en suggesties in de onderwijsleerpakketten.
- De coöperatieve werkvormen en didactische methodieken zoals placemats stimuleren leerlingen tot het uitwisselen van oplossingswegen en tot leren van elkaar. De onderwijsstijl is overwegend voldoende probleemstellend en leerlingen worden uitgenodigd om verbanden te leggen en om wat ze geleerd hebben toe te passen in andere situaties. Via de maandelijkse 'reminder' krijgen teamleden bovendien geregeld impulsen om een goede leersfeer te creëren in de klas.
- Voor het gebruik van de schoolagenda als ondersteuning van het leren plannen en organiseren van huiswerk, werkte de school een doorgaande lijn uit. Voor de andere eindtermen vertoont de inventaris van initiatieven nog weinig verticale samenhang en opbouw.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school heeft een duidelijke visie op leerbegeleiding in relatie met haar leerlingenpopulatie. Ze stelt dat de diversiteit van leerlingen een groot aantal uitdagingen inhoudt omdat elk kind een eigen rugzakje met mogelijkheden en beperkingen meebrengt. De uitdaging bestaat er in het onderwijs zoveel als mogelijk af te stemmen op de mogelijkheden en beperkingen van zowel de klasgroep als van het individuele kind. De school ziet het als een uitdaging om maximale leerwinst te bereiken door aandacht te besteden aan het verwerven van een positief zelfbeeld, het ontwikkelen van leermotivatie en het verwerven van competenties in brede zin. Ook het bijbrengen van voldoende taalvaardigheid is een belangrijke uitdaging voor het team. Dit alles doet de school in toenemende mate in nauwe samenwerking met de ouders.
- De school hanteert consequent de procedures voor beeldvorming en daarop geënte acties van het procesgericht kindvolgsysteem waarin aandacht wordt gegeven aan alle ontwikkelingsaspecten. Hierin is een evenwicht voor aandacht voor ontwikkeling én voor leerresultaten.
- Vanaf dit schooljaar is de realisering van de leerbegeleiding meer dan voorheen een expliciete verantwoordelijkheid van de klasleraren. De voorbije jaren kregen leraren leerkansen om klasintern te differentiëren en individualiseren, hierin ondersteund en bijgestaan door de extra zorgleraren. Vanaf dit schooljaar gebruikt de school de GOK-lestijden grotendeels voor het organiseren van kleinere klasgroepen en is het aantal lestijden voor zorgleraren sterk verminderd. Door de relatief kleine klasgroepen vinden de klasleraren de zorg een weliswaar moeilijke maar tevens ook haalbare opdracht.
- Er is duidelijkheid over de opdracht inzake leerbegeleiding van de verschillende betrokkenen en over de uiteindelijke bedoeling, namelijk met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen en leerplandoelen voor Nederlands en wiskunde bereiken. Er is ook duidelijkheid over de middelen om dit te realiseren. Enerzijds tracht men in de meeste klassen via een gedifferentieerde basisaanpak tegemoet te komen aan de verschillen in ontwikkeling van de leerlingen. Anderzijds komt de school tegemoet aan specifieke leernoden door in actieplannen een meer afwijkend leertraject uit te zetten. Hierbij betreft de school in toenemende mate de ouders.
- De school ondersteunt haar teamleden voor het realiseren van de leerbegeleiding. Leraren beschikken over een uitgebreid gamma van instrumenten om de vorderingen en noden van de leerlingen in kaart te brengen. Ze werden systematisch begeleid in het leren werken met een digitaal systeem waarin alle gegevens gecentraliseerd worden. Dit vergde de voorbije jaren heel wat inspanningen, maar meer en meer worden de voordelen van deze centrale gegevensverzameling duidelijk.
- Voor de binnenklasdifferentiatie kunnen leraren beschikken over een uitgebreid aanbod aan materialen. In het verleden kregen de klasleraren ondersteuning van de zorgleraren in het vaardiger worden met flexibele klas- en organisatievormen die differentiatie en individualisatie mogelijk maken. Vanaf dit schooljaar biedt het wekelijks overleg tussen parallelleleraren kansen om van en met elkaar te leren. Bovendien geeft de zorgcoördinator advies en feedback.
- Sinds kort ondersteunt de gezamenlijke uitwerking en bespreking van actieplannen voor extra zorg teamleden in hun opdracht om specifieke leertrajecten uit te zetten en te realiseren. De gezamenlijke toetsing van de actieplannen aan kwaliteitscriteria bevordert in sterke mate een doelgerichte aanpak. Het werken met actieplannen is nog in een startfase. Op termijn kan deze aanpak helpen om het remediërende luik van de leerbegeleiding nog te versterken.
- De structurele overlegmomenten voor leerbegeleiding met zowel de zorgcoördinator als de directeur sturen en ondersteunen in belangrijke mate de concrete praktijk. In deze besprekingen is meer en meer aandacht voor de effecten van de acties en een reflectie over de aanpak.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Vaststellingen

- Het kindvolgsysteem vormt het algemene kader voor de evaluatie met aandacht voor zowel de procesmatige ontwikkeling van de leerlingen als voor hun leerresultaten. De handige bundel 'pedagogisch project' met een duidelijke omschrijving van de procedures en verwachtingen inzake evaluatie, ondersteunt een gelijkgerichte aanpak.
- De school volgt systematisch alle aspecten van de ontwikkeling op, maar levert extra inspanningen voor de socio-emotionele ontwikkeling. Gerichte observaties en screenings van welbevinden en betrokkenheid, aangevuld met sociometrisch onderzoek, zijn belangrijke informatiebronnen voor de teamleden om onder meer de groepen samen te stellen. De leraren benaderen de leerlingen op een positieve manier. Ze bevestigen hen in hun kunnen en moedigen hen aan via motiverende mondelinge en/of schriftelijke waardering.
- Voor de evaluatie van de leergebieden bepalen vooral de evaluatiemiddelen uit de onderwijsleerpakketten wat en hoe geëvalueerd wordt. De visie op evalueren, uitgewerkt in de verschillende leerplannen, speelt hierin minder een rol. Hierdoor zijn er grote verschillen in doelgerichtheid van de evaluatie van de verschillende (deel)leergebieden. In de toetsen van het leerlingvolgsysteem, de methodegebonden en de externe toetsen is de relatie met de vooropgestelde doelen van Nederlands, wiskunde en Frans gegarandeerd. Er is echter een opmerkelijk verschil tussen de eerste en de volgende leerjaren in opvolging van het aanvankelijk technisch lezen. Ook in de evaluatie van het leergebied lichamelijke opvoeding is er aandacht voor de relatie met de doelen die aan bod kwamen. In de evaluatie van de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming komt de relatie met de vooropgestelde doelen minder tot nauwelijks tot uiting. De leergebiedoverschrijdende eindtermen worden niet expliciet geëvalueerd. Leerlingen krijgen wel een waardering voor aspecten van sociale vaardigheden die vervat zitten in leef- en werkhoudingen. Hierbij staat vooral wat leraren belangrijk vinden voorop en minder de fundamentele invulling van de eindtermen.
- De rapporteringspraktijk stuurt in belangrijke mate de evaluatiepraktijk. De leerlingen krijgen voor alle leergebieden punten, uitgezonderd voor lichamelijke opvoeding. Of ouders en leerlingen hierdoor een duidelijk en breed beeld krijgen van de kennis, de vaardigheden, de attitudes en de vorderingen van de leerling, was nog geen onderwerp van reflectie.
- De school zet een gefaseerd traject uit om teamleden te ondersteunen bij de invoering van nieuwe evaluatievormen voor taalvaardigheid uit het nieuwe leerpakket. Dit schooljaar mogen leraren vrij experimenteren met de nieuwe evaluatiemiddelen en -vormen. Vanaf het volgende schooljaar zal dit aspect van de praktijk sterker beleidsmatig aangestuurd en opgevolgd worden. Dit schooljaar kunnen teamleden participeren aan schooloverstijgende bijeenkomsten van gebruikersgroepen waarbij ervaringen met onder meer de evaluatiemiddelen uitgewisseld worden.
- De actuele evaluatiepraktijk vergt een grote investering van tijd en middelen. De gegevens worden op kindniveau gecentraliseerd in het kindvolgsysteem en vormen de basis van het structureel overleg tussen de klasleraren en de directeur of zorgcoördinator. Tijdens dit overleg is er aandacht voor analyse van de gegevens en voor de consequenties hiervan voor de aanpak op klas- en leerlingniveau. Uit analyse van de gegevens en uit gesprekken blijkt dat het rendement van de evaluatie kan verhogen door een meer diepgaande analyse van gegevens op klas- en schoolniveau met daaraan verbonden bijstellingen.

- De school maakt gebruik van centrale toetsen om op een meer objectieve manier zicht te krijgen op de leerprestaties van de leerlingen in het vierde en het zesde leerjaar. De tegenvallende resultaten voor Nederlands vormen mede de aanleiding voor de invoering van een nieuw onderwijsleerpakket.
- De rapporteringspraktijk vertoont nogal wat variatie in gebruik van de mogelijkheden van het instrument. Er bestaat de intentie om op termijn de rapportering te koppelen aan het digitaal informatiesysteem waarin alle leerlingengegevens gecentraliseerd zijn.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Na een periode van onduidelijkheid werden recent de taakverdeling en de verantwoordelijkheden op beleidsniveau uitgeklaard. Ook de pas veranderde samenstelling van het kernteam met vertegenwoordiging van elke graad resulteert in een grotere betrokkenheid van teamleden bij de beleidsvoering. Deze bijstellingen worden als effectief en efficiënt ervaren om de werking van de school aan te sturen, op te volgen en om nieuwe impulsen te geven.
- De school heeft de relatie verduidelijkt tussen de uitgangspunten van haar algemeen pedagogisch project en de dragende pijlers van verschillende aspecten van haar werking. Via de maandelijkse 'reminder' en dagelijkse mail worden teamleden herinnerd aan die fundamenteën van hun opdracht en aan belangrijke aspecten voor kwaliteitsvol onderwijs. Hierin staat de zorg voor de specifieke schoolpopulatie centraal.
- De beleidsmatige aansturing gebeurt hoofdzakelijk vanuit een motiverende en dialogerende ingesteldheid met vooral een uitnodiging naar teamleden om werk te (blijven) maken van hun opdracht voor de kwetsbare schoolpopulatie.
- De school werkt systematisch aan het invoeren van vernieuwingen. De prioriteiten worden over de schooljaren heen gepland en gerealiseerd. Het prioriteiten- en GOK-plan bevatten de opdracht voor de volgende periode en de uitvoering wordt mee aangestuurd en opgevolgd door het kernteam.
- De school houdt in haar beleid rekening met verwachtingen van het team. Zo wordt er op vraag van leraren op personeelsvergaderingen ruimte voorzien om samen actieplannen voor zorg op te stellen en kritisch te bekijken. Ook de andere aanwending van de GOK-lesdagen en veranderde samenstelling van het kernteam werden in onderling overleg bepaald.
- De school stuurt geregeld haar beleid bij op basis van signalen. Zo liggen de tegenvallende resultaten voor Nederlands aan de basis van de invoering van een nieuw onderwijsleerpakket. Via bevestigingen wordt naar verschillende aspecten van de werking gepeild en onderneemt de school actie. Hier liggen echter nog groeikansen. De beschikbare resultaten bevatten nog heel wat extra informatie die kan aangewend worden om goede praktijk te borgen en om waar nodig de praktijk bij te sturen of te versterken.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Een goede basisaanpak en zorgverbredende maatregelen zorgen ervoor dat de meeste leerlingen op het einde van het zesde leerjaar grotendeels de doelen voor wiskunde bereiken.
- De school realiseert in haar onderwijs een goed evenwicht tussen enerzijds aanpassen aan de noden van leerlingen en anderzijds voldoende uitdaging om aan hoge verwachtingen te voldoen.
- De school investeert sterk en met succes in zelfstandigheid van leerlingen en verantwoordelijkheid opnemen voor het eigen leren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school heeft een adequaat en breed beeld van de ontwikkeling van haar leerlingen als basis voor haar zorgwerking. Ze gebruikt hiervoor consequent de systematiek vervat in het kindvolgsysteem.
- Het gezamenlijk uitwerken en kritisch bekijken van actieplannen én de groeiende aandacht voor het effect van de interventies bevorderen een doelgerichte aanpak van de leerbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De afbakening van taken en verantwoordelijkheid op beleidsniveau brengt duidelijkheid en rust in het team.
- De verruiming van het intern beleidsvlak genereert een grotere gezamenlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor een kwaliteitsvolle schoolwerking.
- De kritische ingesteldheid van het beleid om blijvend te reflecteren over wat goed loopt of bijgestuurd moet worden, biedt garantie voor verdere schoolontwikkeling.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school kan het aanbod voor muzische vorming sterker baseren op de leerplandoelen en afspraken maken over de wijze waarop de leerlingen voldoende kansen krijgen om die doelen via een samenhangend aanbod te verwerven.
- De school kan de evaluatie van het leergebied muzische vorming uitwerken conform de visie van het leerplan.
- Op basis van de kerngedachte van de eindtermen leren leren kan de school de initiatieven in de verschillende leerjaren terzake meer op elkaar afstemmen met het oog op rendementsverhoging van de inspanningen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Vanuit een algemene visie op een kwaliteitsvolle evaluatie en geïnspireerd door de visie op evalueren uitgewerkt in de leerplannen, kan de school de evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie en muzische vorming bijsturen.
- De school kan voor de leerbegeleiding het luik voor extra zorg verder uitbouwen en de aanwezige expertise hiervoor sterker benutten.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marcella Vanderhenst

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: